

Περὶ ἀκουσίων θλίψεων

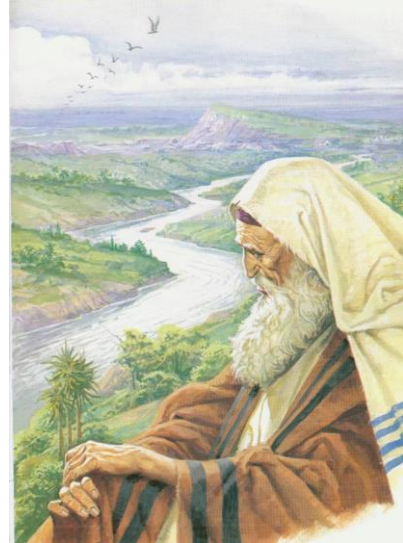
Τοῦ ὁσίου Μάρκου
τοῦ ἀσκητοῦ.

Ὁ ὁσιος Μᾶρκος ὁ ἀσκητὴς ἐκοιμήθη περὶ τὸ 430 ἔτος εἰς βαθὺ γῆρας, ἦτο μαθητὴς τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Διετέλεσε ἡγούμενος σὲ μονὴ κοντὰ στὴν Ἄγκυρα. Τὰ ἔργα του εἶναι τόσο ψυχωφελῆ ὥστε οἱ χριστιανοὶ ἔλεγαν: «Πάντα πώλησον, Μᾶρκον ἀγόρασον»!

Ἡ μελέτη τοῦ πνευματικοῦ νόμου γίνεται μὲ τὴν ὑπομονὴ εἰς τὶς θλίψεις καὶ μὲ τὴν ἀδιάλειπτη ἀμετεώριστη προσευχὴ. Ἡ ἀγνοία τοῦ πνευματικοῦ νόμου ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπροσεξία εἰς τὶς σκέψεις, οἱ ὁποῖες τρέχουν εἰς τὶς ἀμαρτωλὲς εἰκόνες. Ἄν κάποιος μελέτησε μὲ τὴ σκέψι του νὰ φονεύσει, αὐτὸ θὰ παραμείνει εἰς τὴν ψυχὴ του ὡς μελανὴ κηλὶδα, ἃν δὲν καθαριστεῖ μὲ μετάνοια. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τὴν κάθε σκέψι μας. Ὅταν σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἐτοιμασία του διὰ τὴν αἰωνιότητα, τότε ἀγωνίζεται νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὸ ψυχικὸ σκότος.

Οἱ ἀκούσιες θλίψεις (ἄρρώστειες, ἀδικίες κλπ.) σὲ πρόσωπα ἢ σὲ οἰκογένει-ες ἢ λαοὺς εἶναι καρποὶ τῶν ἐκουσίων σκέψεων-λογισμῶν καὶ πράξεων ποὺ καλλιεργοῦμε στὴν ψυχὴ μας ἢ στὸ δρόμο τῆς ἱστορίας. Ἡ ἐπανάληψη λογισμῶν καὶ πράξεων (ἢ ὁποῖα γίνεται δευτέρα φύση) ἄλλοτε σώζει χαρίζοντας εἰρήνην, χαρὰ, ταπεινώση, ἀγάπη καὶ ἄλλοτε τυραννεῖ γεμίζοντας ἀγριότητα, κακία, θη-ριωδία καὶ δαιμονοποίηση. Ἡ πνευματικὴ μας πορεία ὁμοιάζει μὲ τὴν πορεία τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημο, μετὰ τὴν διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Μέσα στὴν ξηρασία τῶν παθῶν ν' ἀγωνίζεται κανεὶς νὰ τηρήσει τὶς θεῖες ἐντολές, προσέχο-ντας νὰ μὴν εἶναι ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἐπεθύμησαν νὰ ἐπιστρέψουν στὴν Αἴγυπτο... Διότι τότε ἔρχονται δικαίως οἱ ἀθέλητες θλίψεις. Ἡ ἐργασία τῶν ἐντολῶν τοῦ Εὐ-αγγελίου ἀποσκοπεῖ νὰ φανεῖ ἡ πίστη καὶ μέσα στὴν ΠΙΣΤΗ ἀνθοφορεῖ ἡ θεία χάρις.

Ὁδὸς θεογνωσίας εἶναι ἡ φυγὴ ἐκ τοῦ κόσμου (Ὅχι τόσο τοπικά, ὅσο ἠθι-κά. «Κόσμος» κατὰ τὸν λόγον τῶν Ἁγίων σημαίνει ζωὴ χωρὶς Χριστό). Φυγὴ λοι-πὸν ἐκ τῆς χώρας τῆς ἐμπαθείας καὶ στοφῆ τοῦ νοῦ πρὸς τὴν ψυχὴν διὰ ταπεινῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς, ἢ ὁποῖα γίνεται πύλη τοῦ θεϊκοῦ Φωτός. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι φθαρμένη εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἀντανακλᾷ πλήρως τὸ πρωτότυπο. Γι' αὐτὸ ἀναζητᾷ πρῶτα τὸν θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστὸν καὶ στὴ συνέχεια ὀρίζει τὸν ἄνθρωπο ποὺ ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς ἐπιστρέφει στὸν πατέρα (Ὁρθόδοξον Ἐκκλη-σία).

Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι δῶρον Θεοῦ, ἡ ἐργασία αὐτὴ εἶναι πρόξενος μεγάλης ἀρετῆς. Ὁ Θεὸς θέλει ὁ ἄνθρωπος νὰ ζητᾷ μὲ προσευχὴ τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπόσχεται νὰ δώσει ὅλα τὰ ἀναγκαῖα. Παράλληλα τὸ νὰ μὴ δικάζουμε ὅσους ἀδικοῦν, εἶναι ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἀμαρτάνουν οἱ δικαστές, ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ τοὺς παραδίνουν καὶ δὲν ἐμπιστεύονται στὸ Θεό. Ἀκόμα κι' ἂν ἀδικήθηκαν ἔπρεπε νὰ συγχωρέσουν τὸ τυχὸν πλημμέλημα σ' αὐτὸν ποὺ τοὺς ἀδίκησε γιατί λέγει ὁ Θεός «ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν» καὶ νὰ μὴ κάνετε μὲ τὴν ἀνθρώπινη ἐκδίκηση ἀσυγχώρητα τὰ δικά σας κακά.

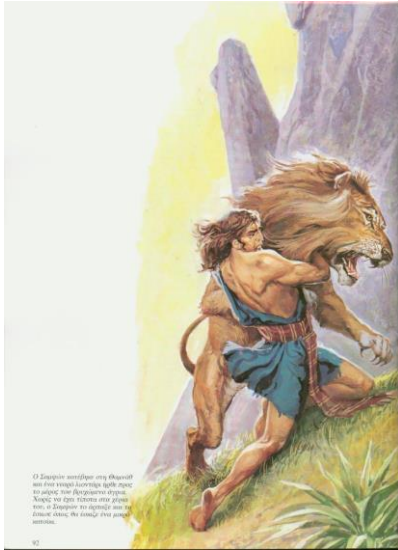
Οἱ ἀκούσιες θλίψεις ποὺ μᾶς συμβαίνουν ἔχουν αἰτία τὰ ἐκούσια πάθη μας. Κανεὶς δὲν ξεφεύγει ἀπὸ τὴν δίκαιη ἐνέργεια τοῦ πνευματικοῦ νόμου, ἐκτὸς μόνον διὰ προσευχῆς καὶ μετανοίας. Οἱ συμφορὲς ἀκουσίων θλίψεων δὲν ἔχουν φανερὴ ἀντιστοιχία μὲ τὶς αἰτίες τους, δηλαδὴ μὲ τὰ ἐκούσια ἔργα τῆς κακίας μας, γι' αὐτὸ πολλοὶ ἀπιστοῦν στὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θεὸς καλεῖ ἐμᾶς διὰ τῶν ἄλλων καὶ τοὺς ἄλλους μέσω ἡμῶν. Ἐὰν κόψουμε αὐτὴ τὴν κοινωνία μὲ τὴν ἐκδίκησή μας πρὸς τὸν ἀδελφό, ὑπάρχει ἀλλοτριώση, διότι ὁ διάλογος μὲ τὸν πλησίον μου εἶναι συγχρόνως διάλογος δικός μου καὶ δικός του μὲ τὸν Θεόν. **Ἡ συνάντησις μὲ τὸν Θεὸν γίνεται μόνον μέσα στὴν ἀγάπη πρὸς τὸν συνάνθρωπο.** Ἡ ἐκδίκηση, δὲν ἀφήνει νὰ φθάσει ἡ συγχώρηση τοῦ Θεοῦ σ' ἐμᾶς καὶ ἔτσι μένει ἀσυγχώρητη ἡ κακία μας... Ὅσο «δίκαιο» κι' ἂν ἔχουμε.

Ἡ ὑπομονὴ στὶς θλίψεις τῆς ζωῆς, ὅτι γιὰ τὶς ἀμαρτίες μας ὑποφέρομε, εἶναι ἔνδειξις ὅτι ἐνεργοῦμε «κατὰ φύσιν». Ὅποιος φιλονικεῖ γιὰ τὸν ἀδικοῦν, αὐτὸ εἶναι ἔνδειξις ζωῆς «παρὰ φύσιν». Ἄρα γίνεται ἀληθινὰ σοφὸς ὅποιος ὑπομένει μὲ προσευχὴ καὶ δοξολογία τὰ θλιβερὰ διότι κάθε θλίψις τοῦ γίνεται διδάσκαλος θεογνωσίας.

Οἱ κόποι ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας εἶναι οἱ ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ μὲ πρώτη ἐντολὴ τὴν ΑΓΑΠΗ (ἡ ὁποία χαρίζει στὸν κάτοχό της σοφία νὰ θεωρεῖ ὡς δική του πονηρία, αὐτῶν ποὺ τὸν ἀδικοῦν). Ὁ καθένας πρέπει νὰ συγκρίνει τὸν ἑαυτό του μὲ τοὺς ἀγίους κι' ὄχι μὲ τοὺς ἄλλους. Ἡ κενοδοξία καὶ ἡ θυγατέρα της ἡ ὑπερηφάνεια κλείνουν τὴν ὁδὸν ποὺ ὁδηγεῖ εἰς τὸν Θεόν. Ἡ κενοδοξία θέτει ὡς κέντρο τὸν ἑαυτόν της καὶ ἔχει ἐπακόλουθο τὴν ὑπερβολικὴ βιωτικὴ μέριμνα. Ὁ διάβολος μὲ αὐτὰ (=περιττὲς μέριμνες) μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν προσευχὴ καὶ τὴν ταπείνωση. Ὅσα γίνονται χωρὶς αὐτὰ τὰ δύο (προσευχὴ καὶ ταπείνωση) ἔστω κι' ἂν εἶναι καλὰ, ἀργὰ ἢ γρήγορα χάνονται. Ἡ ταπείνωση ἐπαναφέρει τὸν πιστό «εἰς τὴν οἰκίαν ἀξίαν».

Ἡ ἐπιθυμία καὶ τὸ θέλημα τῆς σάρκας, ἀντιστρατεύεται τὸν πνευματικὸ νόμο. Ὁ νόμος τῆς σάρκας διὰ τῶν αἰσθήσεων συνδέεται μὲ τὸ περιβάλλον, ἐνῶ ὁ νόμος τοῦ πνεύματος, ὅταν ἐνεργεῖ στὸ νοῦ, προξενεῖ τὴν ἔνωση μὲ τὸν Θεόν. Τὸ ἀμαρτωλὸ θέλημα, σαρκικὸ φρόνημα παρουσιάζεται ὡς φυσικὴ ἐπιθυμία. Ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου ἔχει περιορισμένα ὅρια. Εἶναι κοινὴ ἀσκητικὴ ἐμπειρία ὅτι τὸ ἀμαρτωλὸ θέλημα δὲν νικιέται μὲ φυσικὲς ἢ ψυχικὲς ἀνθρώπινες δυνάμεις. Ὁ

Θεός διὰ τῆς χάριτος μᾶς ὁδηγεῖ στὴ γνώση καὶ στὴν ἐξοικείωση μὲ τὴν ἀρετὴ τῆς ἀδιαλείπτου εὐχῆς. **Ἡ ἀγάπη, ἡ κορυφὴ ὅλων τῶν ἀρετῶν γεννᾶται ἀπὸ τὴν ἀδιάλειπτη εὐχή!!** Ὁ Θεὸς νομοθετεῖ θεοπρεπῶς νὰ μὴ μεριμνᾶμε γιὰ τὸ αὐριο.

Ἡ περιπλάνηση τοῦ νοῦ κατὰ τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς εἶναι ἀπόδειξις φιληδονίας. Ἡ καθαρὰ προσευχὴ εἶναι ἀπόδειξη φιλοθεΐας καὶ ἀληθινῆς πίστεως εἰς τὸν Θεόν. Εἶναι προτιμότερο ν' ἀπολογηθοῦμε γιὰ ἐλλείψεις παρὰ γιὰ πλάνη καὶ ἔπαρση. Καὶ αὐτὸ φαίνεται ἀπὸ τὴν παραβολὴ Τελώνου καὶ Φαρισαίου. Ὅσοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν προσευχὴ, εἶναι καλὸ νὰ ἀσχολοῦνται εἰς διακονία ἀγαθοεργιῶν. Ἡ προσευχὴ

δὲν περιορίζεται σὲ ὥρες ἀνάγκης ἢ σὲ ἀσθένεια, πάντοτε νύκτα καὶ ἡμέρα καὶ ἀκατάπαυστα πρέπει νὰ προσφέρεται στὸ Θεό. Μὲ τὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴ ἔρχεται στὴν ψυχὴ ἡ ΕΛΠΙΔΑ καὶ ἡ ΠΙΣΤΗ καὶ ἡ ΑΓΑΠΗ, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ὑπομονή, τὰ δάκρυα, ἡ χορηγία τῶν πνευματικῶν ἀγαθῶν. Ἄνθρωποι ποὺ στεροῦνται τὰ ἀνωτέρω, καὶ καυχώμενοι διὰ τὴν σοφία τους, ἐξαπάτησαν πολλοὺς ἀπλοϊκοὺς, πειθοντάς τους νὰ ἀσκοῦν εὐσέβεια ὄχι μὲ κόπους προσευχῆς καὶ μετανοίας, ἀλλὰ μὲ λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας τὴν ὁποῖαν κατηγορεῖ ὁ ἀπόστολος καὶ τὴν ὀνομάζει κένωση τοῦ Σταυροῦ.

Ἐπάρχουν τρεῖς τρόποι θεοσεβείας. Πρῶτον νὰ μὴν ἀμαρτάνομε, δεῦτερον ὑπομονὴ τοῦ ἀμαρτωλοῦ στὶς θλίψεις, τρίτον αὐτὸς ποὺ δὲν ὑπομένει θλίψεις, νὰ πενθεῖ γιὰ τὶς ἐλλείψεις στὴν ὑπομονή. Ἄν δὲν ταλαιπωρηθοῦμε σ' αὐτὴ τὴν πρόσκαιρη ζωὴ μὲ μετάνοια καὶ τὴν ὅλη κατὰ Χριστὸν ζωὴ, θὰ ταλαιπωρούμεθα στὴν ἄλλη ζωὴ εἰς τὴν αἰώνιον κόλαση. Τὰ πάθη εἶναι φανερὰ σ' ὅσους μετέχουν σ' αὐτά. Ἡ ἀνθρωπαρέσκεια ὅμως κρύβεται μέσα στὰ λόγια καὶ εἰς τὰ σχήματα τῆς εὐσεβείας καὶ δυσκόλως ἀναγνωρίζεται. Ἀνθρωπαρέσκεια εἶναι τὸ νὰ εἶσαι ἀρεστὸς στοὺς ἀνθρώπους. Κάποιοι λέγουν: «Καλὸ δὲν εἶναι ν' ἀναθέτομε στοὺς ἄλλους τὴν κρίση τοῦ καλοῦ, κι' ὄχι στοὺς ἑαυτοὺς μας; Ποιὸς μπορεῖ ν' ἀναθεῖται ἄμεμπτος, ὅταν δὲν ἀρέσει στοὺς ἀνθρώπους; Καὶ ἐὰν πρέπει νὰ δεχώμεθα αὐτοὺς ποὺ δὲν εἶναι εὐάρεστοι στοὺς ἀνθρώπους, τότε θὰ κινδυνεύσομε νὰ ἐπαινέσομε καὶ ληστὰς-φονεῖς ἀφοῦ δὲν ἀρέσουν σὲ κανέναν. Ἡ ἀπάντησις: Ἡ ἀγία Γραφή σὲ πολλὰ σημεῖα κατηγορεῖ τὴν ἀνθρωπαρέσκεια. Ὁφείλομε ν' ἀρέσομε μόνον στοὺς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους κι' σὲ ὅλους. Παρόμοια δὲν ὀφείλομε νὰ μὴν ἀρέσομε σὲ ὅλους, παρὰ μόνον στοὺς πονηροὺς. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς λέγει: «Ἄλοίμονο ἂν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σᾶς ἐπαινοῦν». Ὅποιος θέλει ν' ἀρέσει στοὺς ἀνθρώπους γιὰ χάρη ὑλικῆς ἀμοιβῆς, τότε κανένα πνευματικὸ χάρισμα δὲν λαμβάνει ἀπ' τὸν Θεόν, ἀλλὰ χάνει τὸ μισθὸ του. Στὰ θέματα τῆς προσευχῆς, νηστείας,

έλεημοσύνης, ἔδωσε ἐντολή ὁ Θεὸς νὰ τὰ κρύβουμε αὐτὰ ἐπιμελῶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Μητέρα ὄλων τῶν ἀμαρτιῶν εἶναι ἡ ἀπιστία, ἡ ὁποία γεννᾷ φθόνο, φιλονεικία, ὑποκρισία κλπ. Ὁ πανοῦργος ἀνθρωπάρεσκος συνηγορεῖ στὴ δίκη, ὄχι γιὰ ν' ἀποδώσει τὸ δίκαιο ἀλλὰ νὰ πολεμήσει τὸν ἐχθρό του, τὶς ἀρετὲς τῶν ἄλλων περιφρονεῖ, ἐνῶ τὶς κακίες τὶς διατηρεῖ στὴ μνήμη του, ὅταν καυχιέται ζητάει μ' αὐτὸ νὰ τὸν ἐπαινέσουν, τὴν ἔλλειψη παιδείας τὴν κοροϊδεύει, γιὰ νὰ δείξει ὅτι ὁ ἴδιος εἶναι σοφός, προσπαθεῖ νὰ κρύψει τὰ δικά του κακὰ μὲ τὸ τέχνασμα τῆς ἀποκαλύψεως τῶν ἄλλων. Οἱ ἀληθινοὶ χριστιανοὶ συμπεριφέρονται ἀντίθετα. Παραβλέπουν μὲ συμπάθεια τὰ κακὰ τῶν ἄλλων, ἐνῶ τὰ δικά τους τὰ φανερῶνουν στὸ Θεό. Προσπαθοῦν ν' ἀρέσουν στὸ Θεό, ταπεινῶνουν τὸν ἑαυτὸς τους ἐνώπιόν Του γιὰ νὰ λάβουν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ἀνταπόδοση. Εἶναι γνώρισμα τοῦ τελείου χριστιανοῦ τὸ νὰ μὴ λησμονεῖ τὰ ἀμαρτήματά του. Ἐὰν ἀντιλαμβανόμαστε δύσκολα τὰ φανερὰ λάθη, πολὺ περισσότερο τὶς πονηρὲς σκέψεις. Παρακολούθησε μὲ προσευχὴ καὶ ὑπομονὴ τὴν ἀκούσια θλίψη καὶ θὰ εὔρεις ὅτι ἀποδυναμώνεται ἡ ἰσχὺς κάποιας ἀμαρτίας καὶ τότε θαυμάζεις καὶ δοξολογεῖς τὴν φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ.

«Ὅποιος δὲν ἔχει εὔρει τὴ γνώση τῆς ἀληθείας, δὲν μπορεῖ νὰ ἰδεῖ πῶς ἡ τιμωρία (δοκιμασία-θλίψη) τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀγαθὴ». Ὁ λιπόψυχος ἀνθρώπος δὲν βλέπει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποὺ ἐνεργεῖ μέσα ἀπ' τὰ γεγονότα ἀλλὰ θλίβεται καὶ συγχίζεται ...ἄς στρέψει τὸ βλέμμα του στὶς μακρυνὲς αἰτίες τῶν γεγονότων, πιστεύοντας ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι κακὸς ἀλλὰ γιὰ ὄφελος τῆς ψυχῆς του τὰ ἐπιτρέπει αὐτὰ καὶ τότε παρηγορεῖται.

Ὁ ἐμπαθὴς ποὺ βρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐξουσία τῶν παθῶν, θεωρεῖ πάντοτε τοὺς ἄλλους, ὡς αἰτία τῶν συμφορῶν. Καθημερινὰ καὶ ἀκατάπαυστα σπέρνουμε λογισμούς, ἔργα, κλπ. εἰς τὸ χωράφι τῆς ψυχῆς μας, στὸ περιβάλλον μας, καὶ κατ' ἐπέκταση σ' ὅλη τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀνάλογα μὲ τὴν ποιότητα τοῦ σπόρου εἶναι καὶ ὁ καρπός. Ἄλλοτε εὐρισκόμεθα μὲ τὸ μέρος τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἔσπειρε «καλὸ σπέρμα εἰς τὸν ἀγρό του» καὶ ἄλλοτε μὲ τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ ποὺ «ἔσπειρε ζιζάνια» (Ματθαίου 13,24).

Ὅλοι μας παιδεύομεθα μὲ ὅ,τι μᾶς συμβαίνει, πρέπει νὰ μετανοήσουμε, ὄχι βέβαια μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ ἀμαρτήσαμε, οὔτε στὸν ἴδιο καιρό, οὔτε μὲ τὰ ἴδια πράγματα. Καὶ αὐτὸ εἶναι ποὺ κάνει πολλοὺς νὰ μὴ πιστεύουν στὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐπειδὴ βλέπουν τὴν μετάθεση τοῦ καιροῦ καὶ τὴν ἀνομοιότητα τῶν γεγονότων. Ἡ θερμὴ προσευχὴ φωτίζει τὸν νοῦ νὰ ἰδεῖ ἔστω καὶ ἀμυδρὰ κάποια ἐσωτερικὴ σύνδεση τῆς ἐμπαθοῦς πράξεως μὲ τὴ θλίψη ποὺ ἐπῆλθε.

Ὁ πνευματικὸς νόμος ἐνεργοποιεῖται μετὰ ἀπὸ δεκαετίες ἢ καὶ αἰῶνες. Ὁ γενικὸς κανόνας εἶναι ἀμετάκλητος ὅτι «ἐν ἄλλοις πταίομεν καὶ ἐν ἄλλοις παιδεύομεθα». Οἱ ἅγιοι Πατέρες κάνουν διακρίσεις, διότι ἄλλοι πειρασμοὶ εἶναι εἰς τὸν ἀγωνιζόμενο χριστιανὸ νὰ εὐαρεστήσει εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἄλλοι οἱ πειρασμοὶ τοῦ ἀμετανοήτου ἀνθρώπου. Οἱ πειρασμοὶ ποὺ ἐπιτρέπει ὁ Θεὸς γιὰ πνευματικὴ

πρόοδο-άγιασμοῦ εἶναι: «ὀκνηρία, τὸ βάρος τοῦ σώματος καὶ ἡ παράλυσις, ἡ σύγχυσις τῆς διανοίας, ἡ στέρησις τῶν ἀναγκαίων χρειῶν σώματος (=τροφή, ἐνδυμασία, κατοικία...) καὶ τὰ ὅμοια μ' αὐτά». Αὐτὰ γίνονται αἰτία νὰ ζητήσῃ ὁ χριστιανὸς τὸν Θεόν. Οἱ θλίψεις στοὺς ἀμελεῖς καὶ ὑπερηφάνους γίνονται γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ πράγματα ποὺ βλάπτουν αὐτοὺς καὶ ὡς κοιμώμενοι νὰ ξυπνήσουν. Τέτοιοι πειρασμοὶ εἶναι: «Ὁ πόλεμος τῶν λογισμῶν τῆς πορνείας ποὺ παραχωρεῖ ὁ Θεὸς διὰ νὰ ταπεινωθεῖ ἡ ὑπερηφάνεια, ὁ ταχὺς θυμὸς, ἡ φιλονεικία, ἡ βλασφημία καὶ τὰ ὅμοια τῶν ψυχικῶν πειρασμῶν. Οἱ δὲ σωματικοὶ πειρασμοὶ σ' αὐτοὺς τοὺς ὑπερηφάνους εἶναι νὰ συναντοῦν πάντοτε κακοὺς ἀνθρώπους, νὰ τοὺς ἀδικοῦν οἱ ἄλλοι... νὰ τοὺς συμβαίνουν ἀτυχήματα (πτώσεις πρὸς βλάβη σώματος), τὸ νὰ μὴ εἰρηνεύουν καὶ νὰ μεταβαίνουν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον... κλπ.

Αἰτία αὐτῶν ὅλων εἶναι ἡ ἀμέλεια στὴν ἐργασία τῶν θείων ἐντολῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἀμελείας ἀποκτοῦν δικαιώματα τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας. **Οἱ πειρασμοὶ λοιπὸν ἔρχονται κατὰ τὸ μέτρο τῶν λογισμῶν τῆς ὑπερηφάνειας μας.** Οἱ ἅγιοι ἐρμηνεύουν: «Ὁργὴ Θεοῦ εἶναι τὸ σταμάτημα τῶν θείων χαρισμάτων». Ὅταν ἡ ὀλιγοπιστία ὑπάρχει στὴν ψυχὴ, ὁ διάβολος ἐπιτίθεται καὶ προξενεῖ κακὰ στὴν ψυχὴ. Παράδειγμα ἔχομε τὸν ἀπόστολο Πέτρο στὴ λίμνη τῆς Γενησαρέτ ὅταν βάδιζε ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ στρέφοντας τὴν προσοχὴν του στὰ κύματα καὶ στὸν ἄνεμο, φοβηθεὶς ἄρχισε νὰ βυθίζεται. Ζητῶντας εὐθύς τὴν βοήθειαν ἀπὸ τὴν Ἰησοῦν ἐσώθη καὶ εἶπε ὁ Κύριος: «Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;»

Ἡ ἐγκατάλειψις τῆς ἐλπίδος εἶναι δεῖγμα ὀλιγοπιστίας καὶ γεννᾷ πλῆθος λογισμῶν. Ἐλπίδα εἶναι ἡ ὁρμὴ τοῦ νοῦ, ἡ ἔλξη ποὺ τὸν ὠθεῖ πρὸς τὸν Τριαδικὸ Θεὸ νὰ προσκολληθεῖ μαζί Του. Ὁ χριστιανὸς ποὺ ἐλπίζει δὲν θέλει νὰ στηριχθεῖ στὴν πολλαπλότητα τῶν κτιστῶν πραγμάτων καὶ προσώπων ποὺ σκορπίζεται ἢ σκέψη σὲ πλῆθος λογισμῶν, στρέφεται στὸν ἄκτιστο Θεὸ μὲ ἀσάλευτο νοῦ, γι' αὐτὸ ὀνομάζεται μονολόγιστος ἐλπίδα. «Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῇ καρδίᾳ ἐρχόμενον ἕναν λογισμὸν ποιεῖ καὶ μίαν καρδίαν». Δὲν ἔχει ἐγκράτεια ὁποῖος τρέφεται ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς του, καὶ καλλιεργεῖ ποικίλες σκέψεις, γιὰτὶ ἀκόμη κι' ἂν εἶναι ὠφέλιμοι «οὐκ εἰσὶ τῆς ἐλπίδος ὠφελιμότεροι». Δηλαδή, ὁ ἕνας λογισμὸς τῆς ἐλπίδος δὲν ἀντισταθμίζεται μὲ πλῆθος καλῶν ἰδεῶν.

Ὅταν τὴν κενοδοξίαν μισήσομεν καὶ πιστεύομεν ὀρθῶς εἰς τὸν Θεόν, τότε πάντας κακοὺς-πονηροὺς λογισμοὺς διὰ τῆς ἐλπίδος ταύτης ἀφανίζομεν. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐξουσιάζει ἡ βιωτικὴ μέριμνα πέραν τῶν ἀναγκαίων. Ὁ λογισμὸς, εἶναι ὁ ἄξονας ἐπάνω

στον όποιον ύφαινουμε όλη μας τή ζωή· εΐναι ό σπόρος που επιλέγουμε και καρποφορεί ανάλογα στήν πορεία τής ζωής μας. Άκόμα και για τις σκέψεις που μάς βασανίζουν, αλλά δέν τις θέλουμε και πάλι εμείς είμαστε ή αίτία. Γι' αυτό ή όρθόδοξος παράδοση τονίζει τήν ανάγκη τής νήψεως, τής εργασίας, τής προσευχής του νοϋ να μη δέχεται λογισμούς και εικόνες βλαβερές. Ή εύχή εις τήν άκολουθία τής θείας Μεταλήψεως μάς λέγει: «...θαΰπον (δηλ. νέκρωσον, άφάνισον) δια τών άγαθών λογισμών (=προσευχή, εύχαριστία, δοξολογία, αύτομεμψία) τις πονηρές σκέψεις».... Οί λογισμοί μας εΐναι καθρέπτης του ψυχικού κόσμου μας και οί συνέπειες δέν εΐναι μόνο προσωπικές αλλά έπηρεάζουν και τò περιβάλλον...τόν κόσμο.

Ό άγιος άσκητής που εΐναι στήν έρημο με τήν εργασία του να έχει τήν ψυχωσματική του ύπαρξη, κατοικία του Τριαδικου Θεου (=του Πατρός, του Υιου και του Αγίου Πνεύματος) γίνεται αίτία να ώφελεΐται και ό κόσμος. Άγώνας, πόλεμος, μάχη στήν ψυχή του καθενός· ποιός λογισμός, βέβηλος και ύπερήφανος ή λογισμός ταπεινός και ούράνιος θα κυριαρχήσει. Ή ιδιοτέλεια καρποφορεί πόνο και θλίψη. Προηγούνται οί λογισμοί και άκολουθούν τὰ λόγια και οί πράξεις. Δύο εΐναι οί τρόποι τής αναμεταξύ μας κοινωνίας, ό ένας από ΑΓΑΠΗ και ό άλλος από ΚΑΚΙΑ. Ό καθένας ύπομένει όχι μόνο τὰ δικά του δεινά που προέρχονται από δικές του αίτίες, αλλά και του πλησίον.

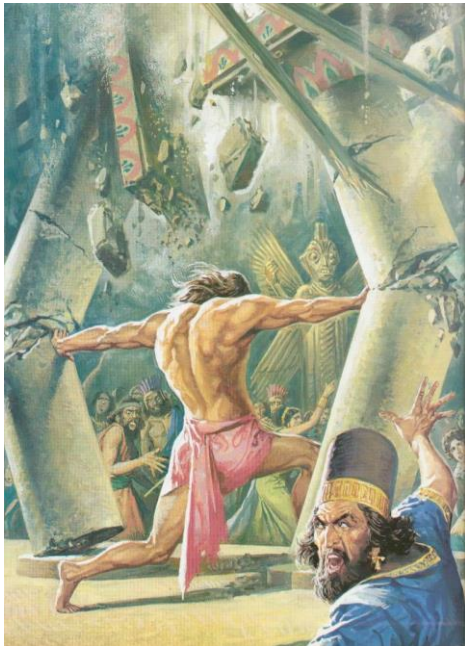
Ή προσευχή ή άδιάλειπτος και άμετεώριστος γεννᾶ ΑΓΑΠΗ, ή διαρκής παραμονή εις τò Θεό (δι' εύχης ταπεινής και έργων Εύαγγελίου) χαρίζει ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Ό πραγματικά ελεύθερος εΐναι ό άγιος! Ό έμπαθής εΐναι δοϋλος τών παθών του, δοϋλος τών σκοτεινών πνευμάτων, δέσμιος του θανάτου. Όποιος άδικεί βαστάζει διπλό βάρος άμαρτίας, τò δικό του και του πλησίον σε όσα τόν άδίκησε. Άν πάλι έλθει σε κατάσταση να προσεύχεται ύπερ τών άδικούντων, τότε συντρίβει τή δύναμη τών δαιμόνων. Αύτός που κλέβει, αναδέχεται τους πειρασμούς εκείνου που ύπομένει τήν κλοπή, θέλοντας και μή. Τò ίδιο και ό συκοφάντης δέχεται εις τόν έαυτό του τις θλίψεις εκείνου που κατηγορεί. Όμοίως και ό τλαιπωρών και περιφρονών και ό άδικών... «Όποιος σκάβει λάκκο για τόν άλλον πίπτει ό ίδιος σ' αυτόν τόν λάκκο» και «ό,τι πράττουν οί άδικοι, γυρίζει στον έαυτόν τους».

Ό Ίησοϋς Χριστός θεράπευσε πρώτα τις ασθένειες τής ψυχής μας και μετά του σώματος (παραλυσία, τύφλωση κλπ.). Μας λύτρωσε άπ' τόν θάνατο και τήν άμαρτία ύπομένοντας όλη τήν κακία τών ανθρώπων έως τόν Σταυρό. Τὰ δέχτηκε εκούσια και συγχώρεσε τους σταυρωτές του και δίδαξε έργω και λόγω να μη νικείται ή κακία με τήν κακία, αλλά με τήν συγχώρεση, διότι ή ανταπόδοση κακίας δίδει θύρα εις δαιμονική ένέργεια να μάς τλαιπωρεί (και δια μέσου ήμών τους συνανθρώπους...). Ό Ίησοϋς Χριστός ήταν και εΐναι ό μόνος ΣΩΤΗΡ, ή ΑΛΗΘΕΙΑ, ή ΟΔΟΣ, ή ΖΩΗ!... Ή όδός τής Ταπεινώσεως ...έως Σταυρικού θανάτου ...εΐναι ή μόνη όδός προς τήν Βασιλείαν του Θεου. Σήμερα αύτά, στήν δαιμονοκρατούμενη κοινωνία (χειρότεροι άγρίων θηρίων έγιναν οί άνθρωποι...) φαίνονται άδυναμία, άνοησία, έλλειψη ζωής... Τί; να σε άδικοϋν και να μη αντιδράς ... να σε

χλευάζουν και να υπομένεις εύεργετών; Θυσιάζουν τὸ πολυτιμότερο οἱ ἄνθρωποι οἱ ψυχικοί (=οἱ μὴ ἔχοντες τὴν ὀρθὴν πίστιν καὶ ζωὴν ἐν Χριστῷ), διὰ ἓνα πρόσκαιρο πρᾶγμα (δόξα, χρῆμα), νὰ μὴ ξεχωρίζουν ἀπ' τοὺς πολλοὺς ποὺ βαδίζουν τὴν εὐρύχωρον ὁδὸν τῆς ἀπωλείας!

«Κανείς δὲν ἔχει μεγαλύτερη ἀγάπη ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ θυσιάζει τὴ ζωὴ του γιὰ χάρι τῶν φίλων του». Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, οἱ ὁμολογητές, οἱ μάρτυρες, οἱ ὄσιοι, οἱ ἅγιοι βᾶδισαν τὴν «ὁδὸν τοῦ Χριστοῦ» καὶ μᾶς δείχνουν τὸν τρόπο καὶ τὸν δρόμο. Ἴδου τόσα ἄφθαρτα ἅγια λείψανα θαυματουργικὰ εὐώδη. Ἴδου πόσα θαύματα ἔγιναν καὶ γίνονται...! Ἀναστάσεις νεκρῶν, θεραπείες δαιμονιζομένων, θεραπείες ἀσθενῶν καὶ εύεργεσίες. Ἴδου τὰ ἔργα τους· πατερικοί λόγοι ἐρμηνευτικά δογματικά, διδακτικά πίστεως Ὀρθοδόξου καὶ ἔργων θεοσεβείας. Ἴδου ἡ διδασκαλία τους ποὺ ὑπεγράφη μὲ τὸ αἷμα τους εἰς τοὺς ὁμολογητὰς μάρτυρας. Ποία; Ἡ θεϊκὴ αὕτη διδαχὴ: «Φεύγετε, ἀπομακρυνθεῖτε ἀπὸ τοὺς κακοδόξους ἱεράρχας, κληρικούς καὶ ὄσους κοινωνοῦν μετ' αὐτῶν... «Ὅσο ἀπομακρύνεται ὁ χριστιανὸς ἀπὸ τοὺς αἰρετικούς, τόσο ἐγγίζει-ἐνώνεται μὲ τὸν Θεόν», **«Αἰρετικός εἶναι καθένας ποὺ δὲν τηρεῖ τίς ἐντολές τοῦ Εὐαγγελίου»**.

Ὁ Κύριός μας προσέφερε τὴ ζωὴ του γιὰ χάρι μας, ἔτσι καὶ ἐμεῖς ὀφείλουμε νὰ προσφέρουμε τὴ ζωὴ μας γιὰ τοὺς ἀδελφούς μας, βαστάζοντας ὁ ἓνας τὸ φορτίο τοῦ ἄλλου καὶ ἔτσι θὰ ἐφαρμόσουμε πλήρως τὸ νόμο τοῦ Χριστοῦ. Σ' ἐμᾶς ἀρμόζει νὰ ἔχουμε ἐμπιστοσύνη στὴ θεία δικαιοσύνη ποὺ μὲ ἀγάπη παραχωρεῖ αὐτὰ ποὺ μᾶς συμβαίνουν. Νὰ τὸν δοξολογοῦμε ἀκατάπαυστα ὑπομένοντας. Τὴν δύναμη νὰ ἀντέξουμε εἰς τὸ Γολγοθᾶ τῶν καθηκόντων μας, τὴν δίδει τὸ ποτήριον τῆς Ζωῆς. Ἐτοιμασία ψυχῆς καὶ προθυμία συχνῆς θείας Μεταλήψεως διὰ νὰ ἀνοίξουν οἱ τυφλοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ψυχῆς μας καὶ τὰ νενεκρωμένα αἰσθητήριά μας.

Ἄκουσε αὐτὰ ποὺ σοῦ λέγω ψυχὴ μου λογική, ἐσὺ ποὺ συμμετέχεις στὶς ἀποφάσεις μου. Ὅταν ἐσὺ καὶ ἐγὼ ἐνεργοῦμε ἔξω ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, κατηγοροῦμε ἄλλους γιὰ δικές μας ἀμαρτίες, τότε πολεμοῦμε τὸν ἑαυτό μας. Δίκαια λοιπὸν ὑποφέρουμε κόπους-χλευασμούς γιὰτὶ ἀγαποῦμε τὸν Θεὸ καὶ πράττουμε τίς ἐντολές Του. Ἄν δὲν προσέχουμε, δύο κινδύνους ἀντιμετωπίζουμε, ἔπαινο ἀνθρώπων καὶ ἄνεση σώματος. Αὐτὰ εἶναι ἔλεγχος τῆς προαιρέσεώς μας. Ὁ Θεὸς θέλει νὰ ὑπομένουμε θλίψεις... ὁ διάβολος ἐπιθυμεῖ τὰ ἀντίθετα. Ὅταν, ὦ ψυχὴ μου, μᾶς χαροποιεῖ ὁ ἔπαινος καὶ ἡ σωματικὴ ἀνάπαυση, ἡ φιληδονία μᾶς ἔχει κυριεύσει καὶ ἀπομακρύνουμε τὸν Θεὸν ἀπὸ τὴν ὑπαρξή μας, καὶ ἤδη ἡ θύρα εἰσόδου στὸν

διάβολο είναι ανοικτή. Ἡ Ἀλήθεια (=ὁ Ἰησοῦς Χριστός) μὲ τὸ ἄπειρο νόημά της, γεμίζει τὴν ψυχὴ καὶ τὴν τρέφει.

Ἦλη τῆς κενοδοξίας καὶ σωματικῆς ἀπολαύσεως σύμφωνα μὲ τὴν ἀγ.Γραφή εἶναι ἡ «φιλαργυρία, ἡ ρίζα πάντων τῶν κακῶν». Οὔτε βέβαια τὰ χρήματα καὶ τὰ κτήματα ἀπὸ μόνα τους εἶναι κακά... Ἄς θυμηθοῦμε τὸν Ἀβραάμ, Ἰώβ, Δαυΐδ καὶ τόσους πλουσίους πού μὲ τὴν ἀγία ζωὴ τους δὲν ἔκαναν κακὴ χρῆσι σ' αὐτά. **Τις αἰτίες τῶν παθῶν-ἀμαρτιῶν, ὧ ψυχὴ μου, τὶς ἀγαπᾶμε, διὰ τοῦτο οἱ ἀμαρτίες μᾶς κρατοῦν αἰχμαλώτους.** Ὁ Θεὸς λέγει: «Μὴ κρίνετε τοὺς συνανθρώπους σας, γιὰ νὰ μὴ σᾶς κρίνει κι' ἐσᾶς ὁ Θεός, ...συγχωρεῖτε γιὰ νὰ σᾶς συγχωρήσει ὁ Θεός». Ψυχὴ μου, χαῖρε νὰ μὴ λυπᾶσαι ὅταν σ' ἀδικοῦν οἱ ἄνθρωποι, διότι ἴδου εὐκαιρία νὰ τοὺς συγχωρέσουμε γιὰ νὰ μᾶς συγχωρέσει ὁ Θεός. Ἴδου ὁδὸς θεογνωσίας. Ἴδου καιρὸς προσευχῆς γιὰ τοὺς ἐχθρούς!... Ἴδου καιρὸς πού φαίνεται πόσο ὀρθόδοξοι εἴμαστε!

Ὅσο διατηροῦμε στὴ συνείδησή μας τὴν ἀδικία πού μᾶς ἔκαναν, αὐτὸ σὰν ἀκαθαρσία καὶ δηλητήριο μᾶς βλάπτει καὶ ἐμποδίζει τὴν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ εἰσέλθει στὴν ψυχὴ!... Ἔχε βοηθὸ ἀήτητο καὶ σύμμαχο τὸ Ἰησοῦν Χριστόν, ὧ ψυχὴ μου, πού εἶναι κρυμμένος μέσα μας ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ Βαπτίσματος... Νικᾶμε κάθε κακό, ὅταν τηροῦμε ὅσο μπορούμε τὶς ἐντολές Του. Μὴ βρίσκουμε «φύλλα συκῆς» δηλ. δικαιολογίες καὶ κατηγορίες στοὺς ἄλλους. Ὁ Κύριος, ὁ ἐκ Παρθένου Κόρης Ἀειπαρθένου τεχθεὶς μᾶς χαρίζει σωτήριο ἔνδυμα τὴν ΥΠΟΜΟΝΗ. «Μὲ τὴν ὑπομονὴ θὰ σώσετε τὴ ζωὴ σας» μᾶς λέγει. Ὅποιος νεκρώνει τὴν ψυχὴ του μὲ τὶς ἀμαρτίες, οὐκ ὄψεται Φῶς, ἀλλὰ τὸ αἰώνιο σκότος κληρονομεῖ... **Ψυχὴ μου, ὧ ψυχὴ μου, ἀκούεις; Ὅταν κλαίεις, τότε πιστεύω ὅτι ἀκούεις... Κλαῖσε ψυχὴ μου σ' αὐτὴ τὴν πρόσκαιρον ζωὴ διὰ νὰ μὴ κλαῖς αἰώνια εἰς τὸ ΣΚΟΤΟΣ!**

Τέλος. Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς!

